

Sygn. akt I Ns 1636/12

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Ewa Karp

Protokolant: Ewelina Świrta

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z wniosku J. C.

przy udziale (...) Spółki Akcyjnej w K., Oddział w W.

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia

I. oddalić wniosek;

II. ustalić, że zainteresowani ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 1636/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. C. wniósł o ustanowienie służebności przesyłu, obciążającej nieruchomości, której jest właścicielem, stanowiącej działkę gruntu numer (...) położonej w Ś., dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą nr (...), wskazując jako uczestnika (...) S.A. w K. oraz treść służebności, polegającej na znoszeniu przez wnioskodawcę istnienia na nieruchomości obciążonej na obszarze 1600 m², w pasie gruntu wzdłuż przebiegu sieci elektroenergetycznej o długości 400 metrów w przestrzeni na i nad powierzchnią tej nieruchomości urządzeń przesyłowych oraz zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwoty 20.800 zł tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu.

W uzasadnieniu wskazał, że jest właścicielem działki gruntu numer (...) położonej w

Ś., dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą nr (...)i na tej działce posadowione są urządzenia i instalacje elektroenergetyczne, których właścicielem jest uczestnik postępowania. Wskazał, że przez działkę wnioskodawcy przebiega sieć elektroenergetyczna średniego napięcia L.916 wraz ze słupami oznaczonymi jako słupy nr (...)i (...)oraz sieć elektroenergetyczna L.930 wraz ze słupami oznaczonymi jako słupy nr (...)i (...). Podniósł, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy R.działka (...)leży w granicach obszaru stanowiącego teren użytków rolnych - uprawy polowe oraz teren przewidziany pod zalesianie oraz, że zdaniem wnioskodawcy nie doszło do zasiedzenia, bowiem uczestnik nie złożył w tym przedmiocie wniosku do Sądu, a zasiedzenie nie zostało stwierdzone postanowieniem Sądu. Wnioskodawca wywiódł, że uczestnik nie może powoływać się na zasiedzenie w dobrej wierze, bowiem dobra wiara w chwili stawiania urządzeń nie oznacza powstania po

stronie przedsiębiorstwa energetycznego prawa do korzystania z nieruchomości skutecznego wobec każdorazowego jej właściciela, odpowiadającego służebności przesyłowej.

(...) S.A. w K. wniósł o oddalenie wniosku i obciążenie wnioskodawcy kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że nie kwestionuje, że na nieruchomości wnioskodawcy posadowione są dwa słupy wsporcze napowietrznej linii energetycznej średniego napięcia 20 kV L-916 oraz dwa słupy wsporcze napowietrznej linii energetycznej średniego napięcia 20 kV, L-930. Podał, że linia L-916 została wybudowana w 1971 r., a linia L-930 w 1980 r., której inwestorem była Prażalnia Ł. Ogniotrwałych D., która następnie znajdowała się w dyspozycji Zakładu (...), w lutym 2006 r. urządzenia tej linii zostały zakupione od syndyka masy upadłości (...) N..

Ponadto uczestnik wskazał, że na działce wnioskodawcy posadowiona jest linia niskiego napięcia, która stanowi własność wnioskodawcy i podał, że nabył służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu przez zasiedzenie, ponieważ korzysta przez czas niezbędny do zasiedzenia trwałego i widocznego urządzenia zlokalizowanego na nieruchomości wnioskodawcy.

Uczestnik wskazał, że (...) S.A. poprzednio (...) S.A. powstała w maju 2004 r. z połączenia spółek prawa handlowego, stanowiących własność Skarbu Państwa, a nie państwowych zakładów energetycznych, tak więc (...) S.A. jest następcą prawnym byłego Zakładu (...) S.A, który powstał z przekształcenia byłego przedsiębiorstwa państwowego, a do 1 lutego 1989 r., będąc zarządcą mienia państwowego nie wykonywał żadnych praw dla siebie tylko na rzecz Skarbu Państwa, co nie zmienia jednak faktu, że korzystanie przez uczestnika postępowania z nieruchomości w sposób odpowiadający treści służebności gruntowej, prowadziło do zasiedzenia tej służebności przez Skarb Państwa. Wskazał ponadto, że linie energetyczne jako inwestycja służąca celom publicznym są zdarzeniem nieodwracalnym w pewnym przedziale czasu i określając wynagrodzenie z tego tytułu należy uwzględniać stopień ingerencji w treść prawa własności, wartość nieruchomości i spodziewane korzyści z uszczuplenia prawa własności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

Wnioskodawca J. C. jest właścicielem nieruchomości położonej w Ś., działka nr (...), opisanej w księdze wieczystej o nr (...). Działka, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, leży w granicach terenu stanowiącego użytki rolne - uprawy polowe oraz teren przewidziany pod zalesienie.

Dowód:

odpis z księgi wieczystej - k. 10-11;

wypis z rejestru gruntów - 14;

zaświadczenie z Gminy R. - k. 15 - 16;

Przez nieruchomość stanowiącą działkę (...), położoną w miejscowości Ś. przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia L.916 (słupy nr (...)) - linia wybudowana w 1970 r. oraz linia L.930 (słupy (...)) - wybudowana początkiem lat 80-tych XX w.

Dowód:

pismo - k. 29;

wydruk z systemu (...) k. 47-48;

decyzja - k. 49-50

(...) S.A. we W. kupił odcinki linii napowietrznych SN L-930 w dniu 3 lutego 2006 r. od ich poprzedniego właściciela, który wybudował te odcinki w 1991 r.

Dowód:

umowa - k. 51 - 52;

W dniu 1 stycznia 1989 r. powstało przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...), które w dniu 20 lipca 1993 r. zostało przekształcone w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą Zakład (...) S.A. w W., przejętą w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh, przez Zakład (...) S.A. w J., z którego powstała spółka (...) S.A. z siedzibą w K..

Dowód:

zarządzenie - 59-61;

zarządzenie - 62-64;

postanowienie - 65

odpis z KRS - k. 41 - 45.

Działka wnioskodawcy, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, leży w granicach terenu stanowiącego użytki rolne - uprawy polowe oraz teren przewidziany pod zalesienie. Wnioskodawca zakupił działkę w 2010 roku i zdecydował się na jej zakup pomimo widocznej linii energetycznej wybudowanej w latach 70 XX wieku, na cele prowadzenia gospodarstwa rolnego z hodowla koni i przyszłą ujeżdżalnia koni. Na tej działce wnioskodawca posiada swoją linię energetyczną nie będącą przedmiotem wniosku.

Dowód:

- przesłuchanie wnioskodawcy K- 91

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

Służebność przesyłu jest prawem związanym z urządzeniami będącymi rzeczą ruchomą lub zbiorem rzeczy, co oznacza, że nie może być oddzielnym przedmiotem obrotu. Przepis art. 3053. § 1.k.c. przewiduje przejście z mocy prawa służebności przesyłu na rzecz nabywcy przedsiębiorstwa lub urzędzeń, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. Nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urzędzeń (służebność przesyłu).

Służebność przesyłu może być jednak też nabyta przez przedsiębiorcę przesyłowego w drodze zasiedzenia. Zgodnie z art. 352 § 1 k.c.: "Kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności". Warunkiem zasiedzenia służebności przesyłu jest korzystanie przez przedsiębiorcę przesyłowego z trwałego i widocznego urzędzenia. Nie ma więc przeszkód do uznania przedsiębiorcy, który korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu, a nie ma tytułu prawnego do władania tą nieruchomością, za posiadacza takiej służebności.

Posiadanie przez przedsiębiorstwo państwowe urzędzeń energetycznych oraz cudzej nieruchomości, na której zostały posadowione, jest posiadaniem w rozumieniu art. 352 k.c. i może prowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu (art. 292 w zw. z art. 172 k.c.) (tak SN w postanowieniu z dnia 13 października 2011 r.,(...), Lex nr 1096048).

Sąd Najwyższy dopuszczał taką możliwość jeszcze przed nowelizacją kodeksu cywilnego, dokonaną ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw, która wprowadziła do polskiego systemu prawnego służebność przesyłu (zob. postanowienie SN z dnia 4 października 2006 r.,(...), niepubl.; postanowienie SN z dnia 22 października 2002 r.,(...), Biul. SN 2002, nr 11, s. 7; wyrok SN z dnia 31 maja 2006 r.,

(...), Lex nr 258681; wyrok SN z dnia 8 czerwca 2005 r., (...), niepubl.; postanowienie SN z dnia 25 stycznia 2006 r., (...), Biul. SN 2006, nr 5, s. 11).

Z reguły przedsiębiorca - posiadacz służebności przesyłu będzie uznany za posiadacza służebności w złej wierze (zob. uchwałę SN z dnia 17 czerwca 2005 r., (...), (...); wyrok SN z dnia 29 stycznia 2008 r., (...), niepubl.).

W uchwale z dnia 7 października 2008 r. ((...) Biul. SN 2008, nr 10, s. 7; Lex nr 458125) SN wskazał, że "przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 3051-3054 k.c.) dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu w ruchu przedsiębiorstwa". Nie ma przy tym potrzeby oznaczania nieruchomości władnącej. Skoro powołana ustawa nie zawiera przepisów przejściowych, między innymi w zakresie zasiedzenia służebności przesyłu, należy przyjąć, że jeżeli termin prowadzący do zasiedzenia służebności upłynął przed dniem 3 sierpnia 2008 r. (to jest przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 r.), to sąd stwierdzi nabycie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, jeżeli zaś po tej dacie - sąd stwierdzi zasiedzenie służebności przesyłu (G. B., Urządzenia przesyłowe..., s. 72-73).

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca przyznał, że wie o wybudowaniu linii, których dotyczy wnioski w latach 70, a zatem nie ma przeszkód w ustaleniu przez Sąd, że wnioski należało oddalić wobec zasiedzenia przez uczestnika jako następcę prawnego poprzedników służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu.

Wniosek właściciela nieruchomości o ustanowienie służebności przesyłu za odpowiednim wynagrodzeniem (art. 3052 § 2 k.c.) rzeczywiście przerywa bieg terminu zasiedzenia tej służebności, jak wskazał pełnomocnik wnioskodawcy.

Jednakże w dacie złożenia przedmiotowego wniosku, a nawet już w dacie nabycia nieruchomości przez wnioskodawcę / rok 2010 / upłynął już termin zasiedzenia służebności linii i urządzeń przesyłowych, bowiem dla wybudowanych w latach 70, a więc najdalej w roku 1979, urządzeń, termin ten, przyjmując złą wiarę posiadacza, upłynął po 30 latach, a zatem w roku 2009, a dla wybudowanych w 1991 roku odcinków uczestnik nabył ich własność umową sprzedaży w 2006.

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2008 r. (...) Sąd Najwyższy opowiedział się za przyjmowaniem dobrej wiary posiadacza skutkującym krótszym terminem wymaganym do zasiedzenia i wskazał, : " Objęcie przez przedsiębiorstwo państwowe cudzej nieruchomości w posiadanie na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.) w celu budowy urządzeń przesyłowych uzasadnia przyjęcie dobrej wiary tego przedsiębiorstwa jako posiadacza służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu (art. 292 w związku z art. 172 § 1 k.c.) / (...), Biul. SN 2009/4/15, M.Prawn. 2010/8/460-463 490946/.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, przepisy i orzecznictwo Sąd oddalił wnioski, o kosztach orzekając po myśli art. 520 § 1. K.p.c. wskazujący, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.